

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/308,Wokol-Jedwabnego-nowa-publickacja-Biura-Edukacji-Publicznej.html>
19.03.2026, 07:16

Wokół Jedwabnego - nowa publikacja Biura Edukacji Publicznej

04.03.2002

Wokół Jedwabnego, pod red. Pawła Machcewicza i Krzysztofa Persaka, t.1 Studia, s. 525, t. 2 Dokumenty, s. 1034, Warszawa 2002, cena 95,00 zł Publikacja Wokół Jedwabnego, przygotowana przez Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej, prezentuje wyniki badań naukowych nad zbrodniami popełnionymi na polskich Żydach w Jedwabnem, Radziłowie i innych miejscowościach Łomżyńskiego i Białostockizny latem 1941 roku.

Na tom pierwszy składają się studia, które przedstawiają te wydarzenia na szerokim tle historycznym, poczynając od rysu stosunków polsko-żydowskich na tym terenie w okresie przedwojennym, poprzez opis niemieckiej polityki zagłady Żydów i antyżydowskich wystąpień miejscowej ludności, kończąc na analizie powojennych postępowań karnych w sprawie mordu w Jedwabnem oraz dotyczącego go piśmiennictwa.

W tomie drugim opublikowano dokumenty polskie, sowieckie i niemieckie, w tym raporty NKWD, relacje Polaków represjonowanych przez sowieckiego okupanta, raporty wywiadowcze Polskiego Państwa Podziemnego, sprawozdania niemieckich formacji wojskowych i policyjnych, świadectwa ocalałych Żydów, akta śledztw oraz procesów karnych w sprawie zbrodni w Jedwabnem i Radziłowie.

Tom pierwszy obejmuje:

- Leon Kieres - Przedmowa

- Paweł Machcewicz - Wokół Jedwabnego

- Jan J. Milewski - Polacy i Żydzi w Jedwabnem i okolicy przed 22 czerwca 1941 roku

- Marcin Urynowicz -Ludność żydowska w Jedwabnem. Zmiany demograficzne od końca XIX wieku do 1941 roku na tle regionu łomżyńskiego

- Dariusz Libionka - Duchowieństwo diecezji łomżyńskiej wobec antysemityzmu i zagłady Żydów

- Marek Wierzbicki - Stosunki polsko-żydowskie na Zachodniej Białorusi w latach 1939-1941

Andrzej Żbikowski - Pogromy i mordy ludności żydowskiej w Łomżyńskim i na Białostocczyźnie latem 1941 roku w świetle relacji ocalałych Żydów i dokumentów sądowych

Edmund Dmitrów - Oddziały operacyjne niemieckiej Policji Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa a początek zagłady Żydów w Łomżyńskim i na Białostocczyźnie latem 1941 roku

Andrzej Rzepliński - Ten jest z ojczyzny mojej o Sprawy karne oskarżonych o wymordowanie Żydów w Jedwabnem w świetle zasady rzetelnego procesu

Tomasz Szarota - Mord w Jedwabnem. Dokumenty, publikacje i interpretacje z lat 1941-2000. Kalendarium

Tom drugi obejmuje:

Michał Gnatowski - Dokumenty radzieckie o postawach ludności i polskim podziemiu niepodległościowym w rejonie jedwabieńskim w latach 1939-1941

Marek Wierzbicki - Relacje represjonowanych obywateli polskich o sytuacji społecznej i stosunkach polsko-żydowskich pod okupacją sowiecką w obwodzie białostockim

Waldemar Grabowski - Dokumenty Polskiego Państwa Podziemnego o sytuacji na Białostocczyźnie po 22 czerwca 1941 roku

Edmund Dmitrów - Dokumenty niemieckie dotyczące działań oddziałów operacyjnych niemieckiej Policji Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa w Łomżyńskim i na Białostocczyźnie latem 1941 roku

Sylwia Szymańska, Andrzej Żbikowski - Relacje ocalałych Żydów o losach ludności żydowskiej w Łomżyńskim i na Białostocczyźnie po 22 czerwca 1941 roku

Krzysztof Persak - Akta postępowań cywilnych z lat 1947-1949 w sprawach dotyczących zmarłych żydowskim mieszkańców Jedwabnego

Krzysztof Persak - Akta procesu z 1949 roku dwudziestu dwóch oskarżonych o udział w zbrodni na ludności żydowskiej w Jedwabnem

Krzysztof Persak - Akta procesu z 1953 roku Józefa Sobuty oskarżonego o udział w zbrodni na ludności żydowskiej w Jedwabnem

Krzysztof Persak - Akta śledztwa z lat 1967-1974 prowadzonego przez Okręgową Komisję Badania Zbrodni Hitlerowskich w Białymstoku w sprawie zbrodni na ludności żydowskiej w Jedwabnem

Jan J. Milewski - wybrane akta procesów karnych z lat 1945-1958 w sprawach o udział w zbrodni na ludności żydowskiej w Radziłowie

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

MINISTERSTWO PRZEMYSŁU
CENTRALNY ZARZĄD
PRZEMYSŁU WĘGLOWEGO

Katowice, dn. 29 maja 1945 r.
Pomieszczenie Nr. 40
T.1. 220.73

Do
Centralnego Obozu Pracy
w JAWORZIE

Prosimy o wydanie nam pisemnego zlecenia do Obozu w Świętochłowicach, upoważniającego nas do odbioru 300 więźniów, przeznaczonych do pracy na kopalni "Centrum". Po odbiór więźniów zgłosi się do Obozu w Świętochłowicach nasza eskorta, do której Wydział winien przydzielić swego komendanta. Odbiór nastąpi w dniach od 24 do 28 bm. Wydział winien zaopatrzyć więźniów w żywność i miski.

BIURO MOBILIZACJI SIŁ ROBOCZYCH
p. o. zast. dyr.
z. J. Krawiec
(-) Kłosowski

MINISTERSTWO PRZEMYSŁU
CENTRALNY ZARZĄD
PRZEMYSŁU WĘGLOWEGO
Jaczeln, Dyrektor Administracyjny

336 24. sierpnia 1945

I. Dyr. 14563/45
opr. nieporząd.
w Obozie

Do
Naczelnika Obozu
Ob. Morcia
w Świętochłowicach

W związku z niedopilnowaniem porządku w Obozie a mianowicie:

- 1) bezład w dziale gospodarczym, depozytach
- 2) dopuszczenie do rozwinięcia się epidemii tyfusu i niepoinformowanie o tym na czas Departamentu
- 3) nieinteresowanie się konserwacją broni

Karzę Was 3-dniowym aresztem domowym, z potrąceniem 50% z pensji. Polecam Wam w terminie 2-tygodniowym uporządkować całość spraw Obozu, zbadać depozyty, przeprowadzić pełną inwentaryzację działu Gospodarczego i przesłać raport o całości przeprowadzonych prac do Departamentu.

Wyk. w 4-ch egz.
1) adresat
2) Wydz. Pers.
3) Inspekcja
4) a/a

00/28

DYREKTOR
Departamentu Własności i Obozów
/-/ T. DUDA pplk.